

Nástup na cestu sdílení

„Ano, mami, už jsem ve vlaku, když budu v Přerově, napíšu.“

Vždycky, když nastoupím, mi v uších zní, jak Jana Kratochvílová, taky zlínská rodačka, zpívá „Já už jsem taková, holka spíš vlaková“. Tuhle písničku, ke které napsal text Zdeněk Svěrák, dávno předtím, než se stal scenáristou oscarového filmu Kolja, měl moc rád můj táta.

Myslím, že to na mě sedí. Auta mě nefascinují.

Jestli k tomu mám praktické důvody? Vlastně ani nevím.

Hlavně asi nevidím u řízení onu nezávislost, o které ti, co řídí rádi, často mluví.

Nerozumím tomu – chtějí se přece hlavně někam přepravit. Proč s tím musí být spojen pocit uspokojení, že mají vše pod kontrolou? Před řidičem se vytvoří řetězec rozhodnutí, která je často nutné učinit ve velmi krátkém okamžiku a pod tlakem. Ne všechna jsou spojena s nebezpečnými důsledky, ale pokud se řidič rozhodne špatně, je si toho samozřejmě vědom. Dojezd do cíle znamená konec tohoto úsilí. Výsledkem je – že je prostě tam, kde měl být. Stálo to úsilí za to?

Být spolujezdkyně je snad ještě nesmyslnější. Chtě nechtě pozorovat, jak řidič riskuje, jak je vykolejený z objížděk. Být divačkou na závodě, o kterém mám za to, že by vůbec neměl probíhat? Děkuji, ale obejdu se.

Ano, řidič je pánem svého vozu, jenže ani on není nezávislý. Musí sdílet silnici s dalšími vozidly, spoléhá se na ty, kdo se starají o vozovku atd.

Sdílení je normální. I nutnost přizpůsobit se, která s ním jde ruku v ruce. Např. musíme být na nástupišti v čas odjezdu. Pokud se nedostavíme, bude to mít určité následky.

Příležitost se totiž málokdy opakuje. Nevyužijeme-li jí v jejím okamžiku, je ta tam – zkrátka, ujel vlak. To je třeba přijmout, tak jako přijímáme spoustu jiných životních skutečností.

Nikdy ze mě nebude Jana Kratochvílová. I kdybych měla trochu talentu, nemám její charakteristický podmanivý hlas. A nikdy nebudu ani jako její jmenovkyně Jarmila, skvělá osmistovkařka. Což o to, běhám ráda, a možná i mám pro atletiku fyzické předpoklady, ale nikdy bych nevydržela tak tvrdý trénink a zacházení.

Není to však žádná tragédie. Už se trochu znám. Víím, co mi dělá radost. Nacházím se v určité době, na určitém místě. Na naší planetě, kterou sdílím podobně jako kupé, v němž teď sedím.

Cestující si dávají kávu, objednávají závin. Vagón začíná vonět, periferně vnímám různé rozhovory. Někdo pracuje, další se dívají z okna a přemýšlejí o světě. Jako já, právě teď.